

Vedr. "Tsjerkassy" av Ben Esper - 2. opplag mai 1981:

Forord til 2. opplag:

I annet opplag er det rettet en del ortografiske feil, og det er kommet til et etterord. Dessuten er det under hvert av de tre diktene gitt en orientering om de benyttede versemålene og når diktene ble skrevet. Ellers er innholdet uendret. -

ETTERORD

Ben Esper ble våren 1946 dømt til 6 års tvangsarbeid for krigstjeneste på Østfronten og for medlemskap i Nasjonal Samling. Hans fire innvendinger ble ikke tatt til følge:

- at Norge ikke var i krig med Tyskland etter 10. juni 1940 da hovedkapitulasjonsavtalen ble inngått, og at han derfor ikke var seg bevisst at Norge var krigførende,
- at han utelukkende hadde gjort sanitetstjeneste og derfor var straffefri i pakt med Røde Kors' Genferkonvensjon som fastslår at sanitetspersonell ikke skal straffes, og at Norge hadde ratifisert denne konvensjon,
- at hans medlemskap i Nasjonal Samling (siden 1933) ikke kunne ansees straffbart, da Landssvikanordningen ble utferdiget den 15. desember 1944 i London og gjort til lov i Norge først i 1945, men med tilbakevirkende kraft fra 8. april 1940. Dette er i strid med Grunnlovens paragraf 97, som forbyr at lover gis tilbakevirkende kraft,
- at medlemskap i et tidligere lovlig politisk parti ikke kan gjøres til en kollektiv forbrytelse uten hensyn til de enkelte medlemmers gjerninger. Dette strider mot almene rettsprinsipper (som også er knesatt i de senere FN's Menneskerettigheter, som alle siviliserte stater har sluttet seg til).-

Dommen på 6 år ble våren 1948 omgjort til 4.1/2 års tvangsarbeid, som Ben Esper sonet på Ilebu Fengsel

- i undrende ettertanke om sin skjebne.

I N N H O L D

Forkortelser i symboler og fremmedord, se neste side

Kap. 1	Opptakten	side	11
" 2	Det første angrep	"	14
" 3	SS-Panzerdivision Wiking	"	19
" 4	Bombene faller	"	25
" 5	Tilbaketoget over Poltawa-Tsjerkassy"		33
" 6	I vinterkvarter	"	40
" 7	Vi ringes inne ved Tsjerkassy ..	"	50
" 8	Den siste flyplassen	"	57
" 9	Døden på lur	"	64
" 10	Tre døgn ved rattet	"	69
" 11	Motangrepet startes	"	75
" 12	Gryteslaget raser videre	"	79
" 13	Gjennom den besatte landsbyen ..	"	85
" 14	Gjennombruddet	"	91
" 15	Ilmarsjen	"	99
" 16	På lasarett	"	105
" 17	Etter hjemkomsten	"	113
" 18	Epilog	"	117

5 kartskisser

16 fotografier

5 flyblad

3 dikt

Forord til 2. utgave

På flere oppfordringer fra lesere av bokens første utgave har jeg i annen utgave føyet til tre nye kapitler, nemlig:

Kap.1 - OPPTAKTEN (med begrunnelse for hvorfor jeg meldte meg til Østfront-tjeneste)

Kap.17- ETTER HJEMKOMSTEN (om hva som hendte etter at jeg kom hjem)

Kap.18- EPILOG (tanker om rettsoppgjøret og tiden deretter).

Forøvrig er bokens innhold uendret, bortsett fra retting av trykkfeil, og ny forklaring til de tre diktene.

Oslo i desember 1981

Ben Esper